

Alano Español

In de afgelopen maanden heeft de *Fédération Cynologique Internationale* (FCI) een aantal nieuwe rashonden erkend dan wel *voorlopig* erkend. Zo kon in deze serie al kennis worden gemaakt met onder andere de Poolse Jacht Spaniel, de Biewer Terrier en de Estoonse Brak. Op termijn zal ook de Alano Español aan het rijtje rashonden kunnen worden toegevoegd. ONZE HOND laat u in kort bestek kennismaken met een hondenras dat als ‘uitgestorven’ te boek stond en aan een tweede leven is begonnen.

Rond 1387-1389 verschijnt een van de oudste en mooiste voorbeelden in de jachtliteratuur: *Le Livre de Chasse*. In 87 adembenemende miniaturen wordt de jacht in al zijn pracht afgebeeld. Er is vrijwel geen afbeelding waarop geen honden zijn te zien: (Grey)hounds, Mastiffs, Spaniels en Alaunts, de Franse variant van het Spaanse Alano. De schrijver van de teksten, de Franse edelman graaf Gaston III de Foix (1330/1-1391), karakteriseert de Alano als volgt: ‘Zijn beet is strenger dan die van drie windhonden.’ In *Le Livre de Chasse* zijn talrijke afbeeldingen van witte Alano’s te zien*.

Als, ruim vijf eeuwen daarna, de Argentijnse broers Antonio en Agustín Nores Martínez de eerste stappen zetten voor het ontwikkelen van een geschikte hond voor de jacht op groot wild, realiseren ze zich dat er verschillende rassen nodig zijn om te komen tot een hond die stil jaagt, onverschrokken en onvermoeibaar is, weerbaar en moedig, geen vechthond is en het spoor van groot wild langdurig kan volgen. Kortom, een nationaal werkraas.

Een belangrijke foto in de geschiedenis van de Alano Español, daterend van 1905. Het gaat hier dus niet over een nieuw hondenras maar over de ‘wedergeboorte’ van een eeuwenoude molosser.

De Franse edelman graaf Gaston III de Foix (1330/1-1391), karakteriseert de Alano als volgt: ‘Zijn beet is strenger dan die van drie windhonden.’

Ze gebruiken daarvoor onder anderen de voorvaders van de Perro de Presa Mallorquin, de Mastin Español en ‘de uitgestorven Spaanse Alano, een hoogbenige dogachtige.’ Het resultaat is de Dogo Argentino**.

Romeinse legers

De nu als nieuw ras gepresenteerde hond heeft dus een eeuwenoude geschiedenis. Het zijn de Sarmaten, een Iraans sprekend nomadenvolk, die vanaf circa 300 jaar voor Chr. tot 270 na Chr. de steppen ten noorden van de Zwarte Zee overheersen. Hun machtigste stam, de Alanen, levert paarden aan de Romeinse legers in Noord-Europa en hun invloed reikt tot in Engeland. De Alanen zijn bekend om hun ruiters, die worden vergezeld door ‘enorme honden’. Marcus Aurelius (121-180 na Chr.), heerser over het Romeinse rijk, stuurt vanuit Europa 5.500 Alano’s naar Engeland; zij moeten Hadrian’s Wall bewaken tegen indringers. Als in 376 de Hunnen het Ostrogotische rijk vernietigen, komen de Alanen in Noordwest Spanje terecht. Hun honden worden Alaunts,

Alans of Alano's genoemd. De Engelsen noemen de Alaunts 'hunting Mastiffs' – jagende Mastiffs. Eén van de eerste uitgebreide beschrijvingen van de Alano is te vinden in het boek 'Libro de la Montería de Alfonso XI', vrij vertaald als 'Het Boek van de Jacht van Alfonso XI', geschreven door koning Alfonso XI van Castilië (1311-1350). Hij schrijft over een '...woeste jacht- en oorlogshond. Met het lichaam van een Greyhound, een solide hoofd en vierkante kaken. Smalle ogen en met gecoupeerde oren. De beste zijn degene met een witte vacht met zwarte vlekken bij het hoofd en de staart. Maar ook grijs, zwart en geheel wit zijn de gebruikelijke kleuren.

Er worden drie types Alaunts onderscheiden: *Alaunt Gentile*, *Alaunt de Boucherie* en *Alaunt Vautre of Veantre*. De Alaunt Gentile lijkt op een Greyhound met uitzondering van het grote, korte hoofd met de vierkante kaken. De Alaunt de Boucherie – wij zouden zeggen 'slagershond' – lijkt op een Mastiff en het is hun taak om het vee van en naar de stal te drijven. De Alaunt Vautre (of Veantre) is niet echt een knappe hond met een groot hoofd, overhangende lippen en ze worden alleen maar gehouden om met de beer en het wilde zwijn te vechten. Een goede Alaunt is onvoorwaardelijk trouw aan zijn eigenaar, is snel en onverschrokken genoeg om alle buit vast te grijpen en deze niet meer los te laten.

Spaanse ontdekkingsreizigers

Wikipedia weet het zeker: de Alano Español is een uitgestorven hondenras, dat tot aan de zeventiende eeuw heeft geleefd in het noorden van de Kaukasus, Centraal Azië en in Europa. Honden van dit type en van deze grootte zijn uitermate geschikt voor de bescherming van Spaanse ontdekkingsreizigers en voor oorlogshonden. De 'raszuivere' Alano heeft tot rond 1900 bestaan. Als aan het einde van de negentiende eeuw de trend ontstaat om voor verschillende methodes van jagen ook verschillende, meer zachtaardige rassen te fokken, als in Spanje de gevechten tussen hond en stier verdwijnen en er modernisering in het slachten en houden van vee

Het couperen van oren is in Nederland bij wet verboden. Gecoupeerde oren maken de uitdrukking van het hoofd een stuk pittiger. (Foto: Shutterstock.)

Het vinden van een foto van een Alano Español met ongekoupeerde oren is geen sinecure.

plaatsvindt, is er voor de oude Alano geen bestaansreden meer. Honden-rassen als de *Perro de Presa Canario*, *Cane Corso Italiano*, *Perro Dogo Mallorquín*, *Cão Fila de São Miguel* en *Dogo Argentino* hebben de Alano als voorvader. En, zoals het bijna altijd gaat in de historie van rashonden, een directe afstammingslijn van de Alano naar de Presa en Fila rassen is niet voor handen, maar in dit geval zeggen afbeeldingen meer dan genoeg.

Prettige huisgenoot

In de jaren zeventig van de vorige eeuw gaan liefhebbers en veterinaire studenten in het westen en noorden van Spanje op zoek naar honden die semi-wild vee hoeden en jagen op wilde zwijnen. Zij zouden als basis kunnen dienen voor het herstel van de Alano Español. Er wordt een rasstandaard geschreven, de honden worden gedocumenteerd en er wordt met hen gefokt. In 1995 wordt de *Asociación Nacional de criadores de Alano Español* opgericht en in 2004 volgt de erkenning als nationaal, inheems ras. Een volgende stap is de erkenning van de *Fédération Cynologique Internationale* (FCI).

Bij het samenstellen van dit artikel meldt de Raad van Beheer nog geen bijzonderheden op haar website m.b.t. de Alano, maar een bescheiden aantal fokkers geeft informatie over het karakter en de manier waarop de Alano een prettige huisgenoot kan worden. Net als de meeste mastiffs en molossers heeft de Alano bij het opvoeden een liefdevolle maar strakke hand nodig. Eigenaren die doordacht dit ras aanschaffen, en flink wat tijd in de opvoeding willen en kunnen investeren, krijgen er een zelfverzekerde, stabiele hond voor terug. Hoewel zijn uiterlijk – zeker als de oren zijn gecoupeerd – sommige mensen wat schrik kan aanjagen, is de Alano Español dan doorgaans een betrouwbare hond. ■

*https://riahorter.com/index_html_files/nl%20Le%20Livre%20de%20Chasse.pdf

**https://riahorter.com/index_html_files/n%20mastermind%20dogo%20argentino.pdf